

FFU-seminaret 2024

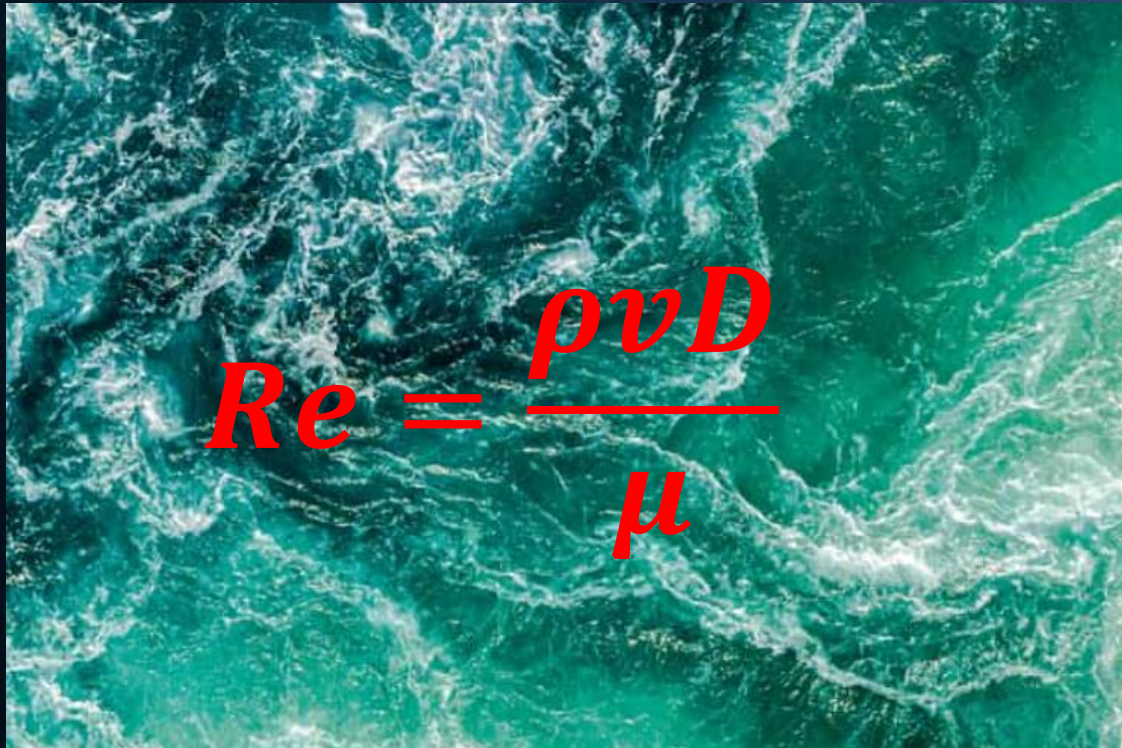
Velkommen

Forening for fjernstyrt
undervannsteknologi / ffu.no

Clarion Hotel Air, Stavanger
25 januar

20 ÅR I TURBULENS

Arnfinn Nergaard

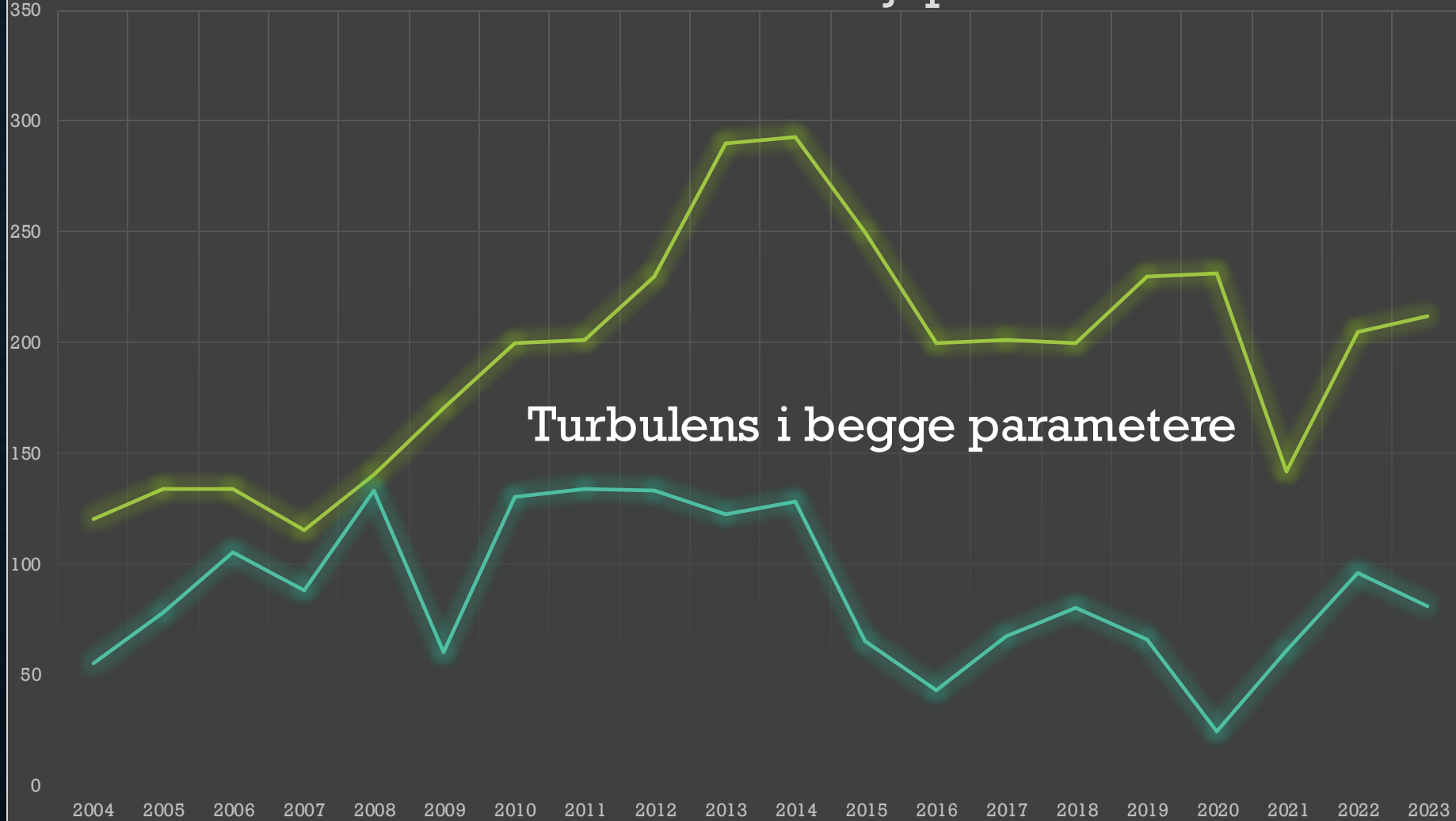
Årstall	Deltakere	Utstillere
2004	120	10
2005	134	8
2006	134	12
2007	115	12
2008	140	15
2009	170	13
2010	200	14
2011	201	17
2012	230	18
2013	290	17
2014	293	20
2015	250	21
2016	200	26
2017	201	21
2018	200	21
2019	230	24
2020	231	24
2021	142	0 - Digitalt
2022	205	18
2023	212	26

FFU ble unnfanget i 1987 med Lars Annfinn Ekornsæter, Dag Ringen og Terje Miljeteig som initiativtakere.

Viktige tiltak på 80-tallet eliminerte dykkeulykker på norsk sokkel.

Dagens FFU-seminar er det 29. i rekken.

Antall seminardeltakere vs oljepris 2004 - 2023

Turbulens i begge parametere

Kunngjøring:
Dokumentasjonsprosjektet
om norsk riggnærings mer enn
50-årige historie ferdigstilles i løpet
av våren.

Med publiseringen er bok nr 3 i
subsea-kvadrologien på plass.

NORSK RIGGNÆRING 1972 -2022

Industriell ekstrem sport i 50 år

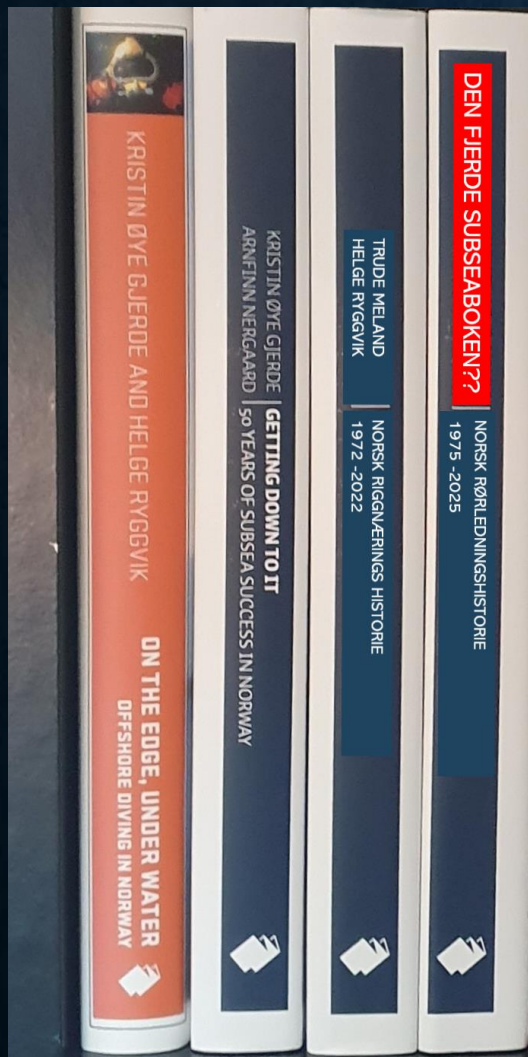

AMBISJON

Subseahistorien i fire bind ?

- 1 Dykkehistorien (2007)
- 2 Subsea produksjon i 50 år (2019)
- 3 Rigg næringshistorien (2024)
- 4 Rørindustrien 1975 – 2025 ???

Leverandørhistorie som supplement og motvekt til operatørenes historie

Turbulens: Oljepris i vill galopp

Ned
1996-1998
2000-2002
2008-2009
2014-2016
2018-2020

Opp
1998 – 2000
2002 – 2008
2009 – 2014
2016 – 2018
2020 - 2022

Source: Macrotrends.net

1999: Tidens laveste oljepris: Kværner og Saga kollapse

Deep Ocean etableres

2001: Technip kjøper Coflexip Stena Offshore

2002: Subsea 7 etableres med utgangspunkt i DSND

Aker Kværner heter den nye industrigiganten

2002-2008: Tidens opptur som fortsatte til 2014 etter finanskrisen

2006: Seadrill kjøper Smedvig

Stolt Offshore blir Acergy, exit Stolt

2007: Storfusjon, exit Norsk Hydro

2010: Lundin finner Johan Sverdrup

2010: Deepwater Horizon ryster industrien

2011: Equinor finner det som blir Johan Castberg

Subsea 7 og Acergy blir nye Subsea 7.

Ocean Installer etableres

2012: Reach Subsea etableres (Kåre Johannes er rastløs!)

2014-2016: Tidens nedtur «The perfect storm»

2015: Subsea 7 og OneSubsea etablerer Subsea Integration Alliance

2016: Det norske og BP Norge fusjonerer og blir Aker BP

Technip og FMC fusjonerer

Parisavtalen

2017: Transocean kjøper Songa Offshore

2018: Okea overtar deler av Shells aktivitet

Statoil blir Equinor

Transocean kjøper Ocean Rig

2019: Vår Energi overtar ExxonMobils aktiviteter

«Oljeskam» og «Stolt oljearbeider» nye begreper

Norsk oljeindustri runder 50

2020: Covid, nedstengning i 1 ½ år

2022: Fokus på energisikkerhet (snublesten for utfasingen)

Oljepris i 120 USD i mai

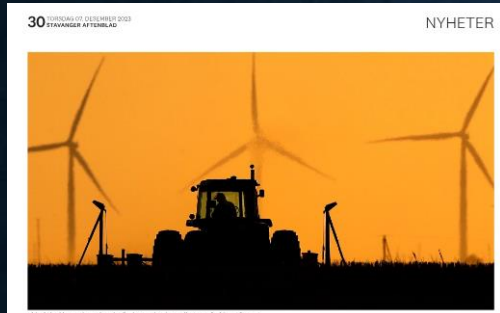
2023: AkerBP og Equinor får godkjent Yggdrasil

2024: Havindustriilsynet og Søkeldirektoratet

Stortinget åpner for gruvedrift på havbunnen

....så litt inn i fremtiden: Ny snublesten for utfasing av olje- og gass

Både vindturiner og det moderne landbruket er selvsagt av type og gass for å kunne fungene.

De oljerike byggesteinene

KOMMENTAR: Vi har ingen alternativer til olje og gass i dag for å sikre helse, miljøet og det grønne skiftet.

Hilde Øvrebekk
Hilde Øvrebekk er en norsk journalist og forfatter. Hun har skrevet flere bøker om miljø og energi.

...og gass, som er de viktigste energikildene i verden. De er også de mest utbredte og billigste. Men de er også de mest forurenende. De utleder karbondioksid og andre klimagasser som bidrar til global oppvarming. Derfor er det viktig å finne alternativer til olje og gass. Men det er ikke enkelt. Olje og gass er svært viktige for økonomien og for mange mennesker. Derfor er det viktig å finne alternativer som er bærekraftige og som kan erstatte olje og gass. Dette er en utfordring som vi må ta på oss hvis vi vil sikre en framtidig generasjon.

...og gass, som er de viktigste energikildene i verden. De er også de mest utbredte og billigste. Men de er også de mest forurenende. De utleder karbondioksid og andre klimagasser som bidrar til global oppvarming. Derfor er det viktig å finne alternativer til olje og gass. Men det er ikke enkelt. Olje og gass er svært viktige for økonomien og for mange mennesker. Derfor er det viktig å finne alternativer som er bærekraftige og som kan erstatte olje og gass. Dette er en utfordring som vi må ta på oss hvis vi vil sikre en framtidig generasjon.

Vaclar Smil
Vaclar Smil er en amerikansk vitenskapsforfatter og forsker. Han har skrevet flere bøker om vitenskap og teknologi. Han er også en kjent foredragsholder og debattant. Han har skrevet boken "How the World Really Works" som er en guide til hvordan verden fungerer. Boken dekker mange forskjellige områder, fra fysikk og kjemi til økonomi og samfunn. Den er en svært populær og utbredt bok som har blitt oversatt til flere språk.

How the World Really Works
A Scientist's Guide to Our Past, Present, and Future
Vaclar Smil

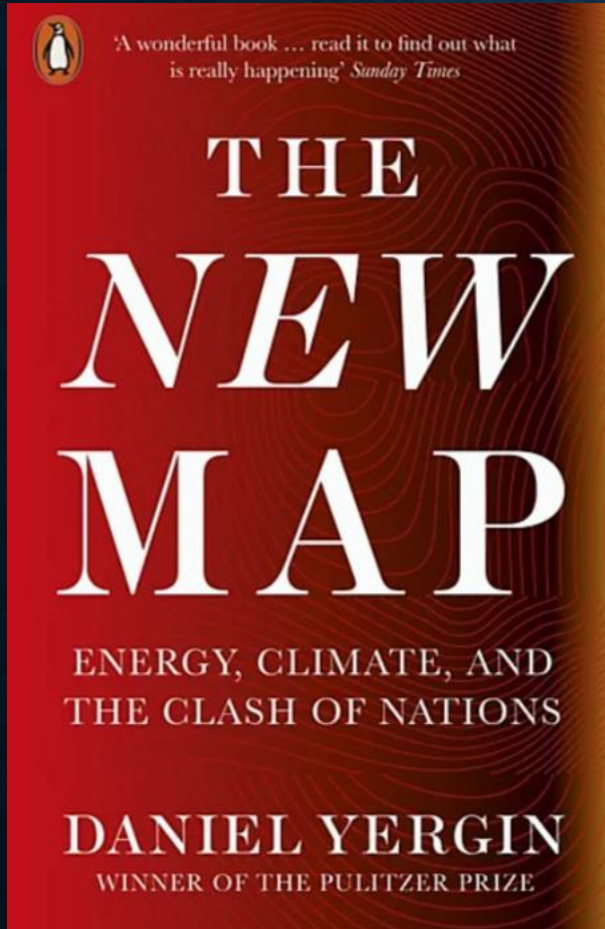
Transisjonen gjelder ikke bare energi!

«Petrokjemikalier står i dag for mellom 20 og 30 prosent av etterspørselen etter olje.

Petrokjemikalier er laget av olje eller gass, og noen ganger kull, og finnes i nesten alt vi omringer oss med: I kunstgjødsel, insektmidler, konserveringsmidler, plast til garn og liner, emballasje, klær, bygg, sko, gulvbelegg, isolasjon, maling, lim, rør, elektronikk, møbler, vaskemidler, medisiner, kosmetikk, proteser, kontaktlinser og briller, leketøy, sport- og fritidsutstyr, båter, biler, sykler, tannbørster, fly, telefoner, tv-er, radioer, pc-er og så videre»

Med referanse til boken
“How the world really works” av Vaclar Smil

Snublesten nr 3

Energitransisjon og elektrifisering er avhengig av mineralutvinning i en helt ny skala!

“From Big Oil to Big Shovels”: Daniel Yergin Outlines the Future of Energy

Det gjelder primært kobber, litium, kobolt og nikkel

..., men snublestener kan også gi muligheter

Arena hav (fra FFU 2020)

Fiske og havbruk

Shipping

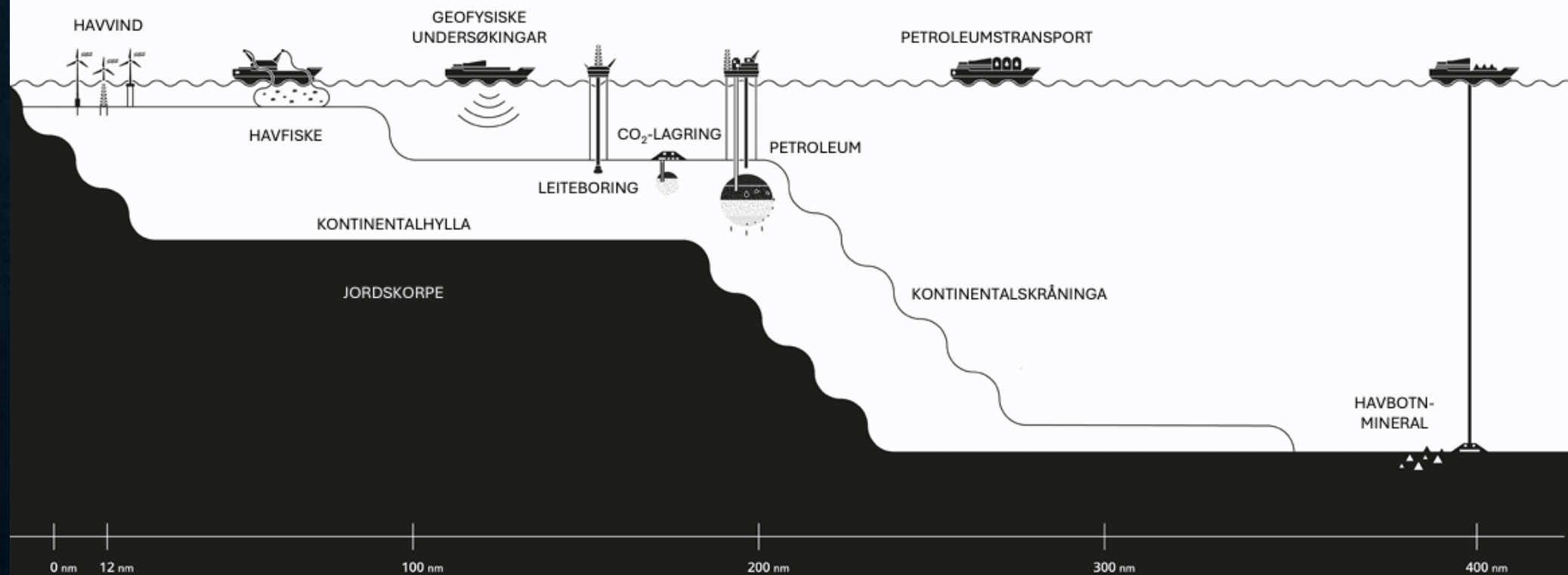
Olje og gass

Energi
Mat
Mineraler
CCS
Overvåkning

Mangfold

DEN NORSKE KONTINENTALSOKKELEN

(Kilde: Sokkeldirektoratet, Sokkelåret 2023)

Sokkeldirektoratet tror på store mengder kobber, sink og kobolt

Sokkelåret 2023

S9

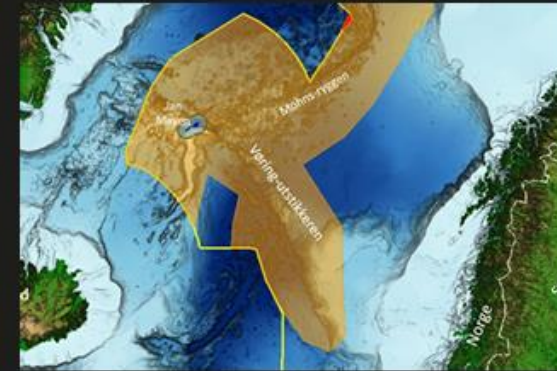
Norsk sokkel opna for mineralverksemd

Kartlegging

Ressursvurdering

Konsekvensutgreiing

(Kilde: Sokkeldirektoratet, Sokkelåret 2023)

Sulfidskorsteiner på 3000 m dyp
på Fåvneområdet, Mohnsryggen

Starten på et nytt industrieventyr?

(Kilde: Geo365.no)

Godt seminar!